

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketoiminnan logistiikan koulutus

PLILOS17

2020

Iina Niinivaara

TUTKIMUS VALMISTUNEIDEN
OPISKELIJOIDEN
KOKEMUKSISTA
PROJEKTIPAJA-
OPINTOJAKSOSTA

lina Niinivaara

TUTKIMUS VALMISTUNEIDEN OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSISTA PROJEKTIPAJA- OPINTOJAKSOSTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, kuinka valmistuneet opiskelijat ovat hyötäneet Turun ammattikorkeakoulussa suoritettavasta projektipaja-opintojaksosta. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Turun ammattikorkeakoulu, ja työ tehtiin Turun ammattikorkeakoulun käyttöön, projektipajakonseptin kehittämiseen.

Teoriaosuus painottui Turun ammattikorkeakoulussa kehitettyyn innovaatiopedagogiikkaan ja projektipajakonseptiin. Teoriaosuuden tukena on käytetty kirjallisuutta yhteiskunnan ja työelämän tulevista muutoksista. Oppimiskäsitykset elävät myös muutoksen aikakautta, ja yhä enemmän painotetaan yhdessä oppimista ja innovatiivista ajattelua.

Tutkimus suoritettiin sähköpostikyselyllä, jonka tarkoituksena oli kartoittaa valmistuneiden kokemuksia kyseisestä opintojaksosta. Tutkimuksen tulosten avulla pystytään kehittämään projektipajakonseptia. Tutkimuksessa selvisi, että valmistuneet opiskelijat koki jokainen projektipaja-opintojakson oppimismenetelmän itselleen toimivaksi. Keskeisimpinä taitoina haastateltavat oppivat ja kehittivät esiintymis-, tiimityöskentely-, ja viestintätaitoja sekä organisointikykyä. Nämä taidot ovat olleet tarpeen myös työelämässä opiskeluiden päätyttyä

ASIASANAT:

innovaatiopedagogiikka, oppiminen yhteisössä, projektipaja, työelämätaidot

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business Logistics

2020

lina Niinivaara

RESEARCH ON THE EXPERIENCES OF GRADUATES IN THE PROJECT HATCHERY COURSE

Survey was executed as an email questionnaire and its purpose was to map out graduate's insights and experiences of the study module in question. Subjects were graduated students because the aim of the survey was to find out how had the Project Hatchery module teachings proven useful later. Survey findings will help develop the Project Hatchery study module.

It was found that all the graduates felt the Project Hatchery study module learning method was suitable to them. Subjects learned and developed their presentation teamwork and communication plus organizing skills. These skills have been needed in work life after finishing studies. The survey mapped out what would subjects want to develop about the Project Hatchery study module and found out that especially the quality of the assignments should be developed so that the assignments would be equal in how challenging they are how big the required work load is

KEYWORDS:

innovation pedagogy, learning in the community, Project Hatchery, working skills

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 MUUTTUVA YHTEISKUNTA	7
2.1 Kehittyvä työelämä	7
2.2 Tiimityöskentely ja yhteisöllisyys	8
2.3 Muuttuvat oppimisympäristöt	9
3 PEDAGOGINEN STRATEGIA TURUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA	11
3.1 Innovaatiopedagogiikka	11
3.1.1 Innovaatiopedagogiikan kulmakivet	12
3.1.2 Innovaatiokompetenssit	13
3.2 Projektipajakonsepti	14
4 TUTKIMUS VALMISTUNEIDEN OPISKELIJOIDEN PROJEKTIPAJAKOKEMUKSESTA	15
4.1 Tutkimuksen toteutus	15
4.2 Haastattelu	15
4.2.1 Alkuhämmennyksestä positiiviseen kokemukseen	16
4.2.2 Kurssin tavoitteet selkeytyivät kurssin myötä	17
4.2.3 Osatut taidot vahvistuivat kurssin aikana	18
4.2.4 Projektityöskentelyn taitojen hallitseminen korostui	19
4.2.5 Projektityöskentelyn oppiminen koettiin hyödyllisimmäksi	20
4.2.6 Toimeksiantoihin toivotaan parannusta	20
4.2.7 Ensikertalaisia kannustetaan positiivisuuteen ja avoimuuteen	22
4.3 Keskeiset tulokset ja kehitysideat	22
4.4 Tutkimuksen luotettavuus	23
5 YHTEENVETO	25
5.1 Pohdinta	25
5.2 Reflektio	26
LÄHTEET	28

LIITTEET

Liite 1. Haastattelu valmistuneille opiskelijoille

KUVAT

Kuva 1. Innovaatiopedagogiikan prosessi

12

1 JOHDANTO

Erityisesti työelämän saralla eletään parhaillaan muutoksen aikakautta. Yhteiskuntaan syntyy automaation ja digitalisaation myötä jatkuvasti uusia työnimikkeitä ja tehtäviä, joista ei olla oltu edes tietoisia vuosikymmeniä sitten. Tämä vaatii uusilta työntekijöiltä yhä enemmän innovatiivista otetta työelämään, koska kehitykselle ei ole tiedossa tiettyä suuntaa. Ensiarvoisen tärkeitä ominaisuuksia nykyajan työntekijöille on ongelmanratkaisukyky, luovuus ja tiimityöskentelytaidot. Tulevaisuuden muutokset edellyttävät myös koulutusjärjestelmiltä valmiutta vastata näihin haasteisiin.

Turun ammattikorkeakoulussa on kehitetty tätä varten strateginen oppimisote nimeltään *innovaatiopedagogiikka*. Innovaatiopedagogiikka määrittelee uudella tavalla, kuinka tietoa omaksutaan ja käytetään siten, että saadaan aikaan innovaatioita. Oppimisote perustuu erilaisten näkökulmien yhdistymiselle, kokeilulle ja tiedon jakamiselle. Innovaatiopedagogiikkaa toteutetaan opetuksessa, oppimisessa ja näitä tukevissa rakenteissa ja prosesseissa. Tämän tavoite on kouluttaa Turun ammattikorkeakoulusta osaajia, joilla on valmius osallistua työelämän innovaatioprosesseihin alakohtaisen osaamisen lisäksi.

Konkreettinen esimerkki, miten innovaatiopedagogiikkaa harjoitetaan Turun ammattikorkeakoulussa, on Projektipaja-opintojakso. Projektipaja-opintojakso on järjestetty vuodesta 2008 lähtien. Nykypäivänä opintojakso on pakollinen Turun ammattikorkeakoulussa aloittaville opiskelijoille tekniikka ja liiketalouden sektorilla, Opintojakson tarkoituksena on toimia yhdessä ryhmänä aidossa projektissa, aitoja ongelmia ratkaisten monialaisesti.

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, kuinka opiskelijat ovat hyötäneet Projektipaja-opintojaksosta valmistumisen jälkeen. Opinnäytetyön aihe on uusi sillä aikaisemmin kyseistä osa-aluetta ole tutkittu. Tarkoituksena on selvittää innovaatiopedagogiikan vaikuttavuutta opiskelijoiden kokemana. Tulosten perusteella projektipajakonseptin toimintaa pystytään yhä enemmän kehittämään ja uudistamaan, jotta oppimiskokemukset olisivat selkeästi havaittavissa.

2 MUUTTUVY YHTEISKUNTA

Yhteiskunnan ja työelämän nopeat muutokset luovat suuria haasteita koulutusjärjestelmille. Erilaiset oppimiseen liittyvät näkemykset ja pedagoginen ajattelu ovat muuttuneet viimeisten vuosikymmenien aikana. Yhä enemmän korostetaan yhteisöllistä työskentelyä, koska sillä nähdään olevan yhteys pedagogisen toiminnan laatuun ja monialaiseen yhteistoimintaan. Tämänkaltaisessa opetuksen suuntauksessa korostetaan opiskelijoiden ja opettajien tasapuolisuutta toimijoina. Ryhmässä työskentely edesauttaa omaksumaan uusia asioita, koska tällöin niitä pystytään käsittelemään yhdessä muiden kanssa ja käytettävissä on myös enemmän näkökulmia. Opiskelijan omat tietorakenteet jäsentyvät, kun hän pääsee avaamaan omia ajatuksiaan toisille. Yhdessä työskentely parantaa organisointi- ja viestintätaitoja sekä kehittää havaitsemaan tehokkaita tapoja ratkaista ongelmia. Yhteisöllisyys on noussut tärkeäksi teemaksi, koska sillä nähdään olevan myös suora yhteys työhyvinvointiin ja terveyteen. (Jauhiainen 2012, 5–9.)

2.1 Kehittyvä työelämä

Työelämä muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. Erityisesti viime vuosikymmenien aikana on läpikäyty huikkeitä muutoksia automaation ja tietotekniikan saralla. Robotit ovat korvanneet jo monia työtehtäviä, mutta toisaalta on syntynyt uusia ammatteja, joista ei ole oltu tietoisia vuosikymmeniä sitten. Vaikka automaatio vähentää työpaikkoja, nykyisiin ammatteihin syntyy vielä enemmän työpaikkoja. Kehitykselle ei ole mitään selkeää suuntaa, joten tämän vuoksi yritysten täytyy olla valmiina yllättäviinkin muutoksiin. Tämä tarkoittaa sitä, että työhön edellytettävät taidot muuttuvat ripeään tahtiin. Nykyajan työelämä tarvitsee työntekijän luovuutta ja ongelmanratkaisukykyä yhä enemmän, koska innovatiivisuudella pystytään pitämään yritys kilpailukykyisenä muuttuvilla markkinoilla. (Heiskanen, Syvänen & Rissanen 2019, 24–41.)

Ripeästi toimiminen ei ole mahdollista hierarkkisessa organisaatiossa, jossa ensin johdosta suunnitellaan ja vasta sen jälkeen tehtävät delegoidaan alemmille toimihenkilöille. Työntekijät tekevät sen, mitä käsketään, mutta toiminnan kehittäminen eteenpäin voi olla hyvinkin haastavaa tämänkaltaisissa organisaatioissa. Juuri nyt eletään itseoh-

jautuvuusvallankumouksen kynnyksellä, koska nykypäivän toimintaympäristö on muuttunut reaktiivisemmaksi. Yritykset menestyvät yhä enemmän kyvyllä reagoida muuttuviin tilanteisiin, koska esimerkiksi teknologia tulee tarjoamaan uusia mahdollisuuksia ripeätahtisesti. Työnteko muuntuu jatkuvasti projektiluontoiseksi työskentelyksi ylimmän johdon ja työntekijöiden välillä, jossa strategia luodaan yhdessä. Kulttuuri, jossa henkilökunta toimii yhdessä ja on sitoutunut jatkuvasti kehittämään toimintaansa, tuottaa tuloa. (Martela & Jarenko 2017, 18–2.)

2.2 Tiimityöskentely ja yhteisöllisyys

Lähes kaikki nykyajan työtehtävät vaativat ihmisten välistä vuorovaikutusta, ja tiimityö on yleisluonteinen työskentelytapa useilla eri aloilla. Ryhmässä työskentelyllä saavutetaan parempia tuloksia kuin yksilöohjaamisessa, koska se mahdollistaa keskusteluja, joita ei yksilöohjauksessa pystytä saavuttamaan. Ryhmän jäsenet voivat ottaa myös ohjaavan roolin suhteessa toisiinsa. Tämä saattaa aiheuttaa tavoitteen mukaisia seuraamuksia. Ryhmässä olevat työntekijät voivat kyseenalaistaa toistensa toimintaehdotuksia ja kysymyksiä, jolloin työntekijät arvioivat näitä suhteessa omaan toimintamalliinsa, ja näin saadaan aikaan itsereflektointia. Itsereflektointi tuo näkemykset esiin muille kanssatyöskentelijöille, ja siten se voi olla yhteisen reflektointikeskustelun perusta. Reflektoinnilla voidaan parannella yhteisiä toimintatapoja ja niihin vaikuttavia tekijöitä. (Heiskanen ym. 2019, 245–254.)

Työntekijän työmotivaatio ja sitoutuvuus ovat työpaikalla huipussaan, kun työntekijän kolme psykologista tarvetta; kyvykkyys, omaehtoisuus ja yhteisöllisyys täyttyvät. Työntekijä hakee työpaikalta hyväksyntää, tukea ja turvaa yhteisöllisyyden kautta. Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat myös yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden tunne. Yleensä työntekijät, jotka tuntevat kuuluvansa työyhteisöön ja kokevat olonsa turvalliseksi, toimivat työssään paremmin. Tämä vaikuttaa positiivisesti työn laatuun ja luotuihin asiakaskokemuksiin. Yhteisöllisyyden rakentamisen tärkeitä elementtejä ovat esimerkiksi avoimuus, kokemusten jakaminen, auttaminen, toisten kuunteleminen, sitoutuminen yhteisiin toimintatapoihin, kannustus ja ystävällisyys. Näillä on suora vaikutus

työntekijän hyvinvointiin ja haluun kuulua organisaatioon. Tutkimusten mukaan työyhteisöissä, joissa yhteisöllisyys on heikolla tasolla, riski terveydentilan heikkenemiseen on jopa 30 prosenttia suurempi kuin yhteisöllisessä työympäristössä. Sairauspoissaoloissa on valtava vaikutus myös yrityksen liitetulokseen. Sairaslomalta palataan tyypillisesti nopeammin, jos työyhteisö koetaan reiluksi. Tutkimusten mukaan hyvinvoivassa ja terveellisessä työyhteisössä työskentelevät ihmiset jäävät eläkkeelle muita myöhemmin. Hyvä työyhteisö onkin parempi sitouttamisen tapa kuin palkitseminen tai mieluisat työtehtävät Tampereen yliopiston Johtamisen korkeakoulun dosentti Marja-Liisa Mankan ja projektimanageri Riitta-Liisa Larjovuoren mukaan. (Mellanen ym. 2020, luku 6.)

2.3 Muuttuvat oppimisympäristöt

Uuden asian omaksuminen ja ongelman ratkaiseminen vaatii aivotoiminnan aktivointia hermosolujen ärsykkeillä. Oppiakseen aivot tarvitsevat myös rauhoittumista, joten niiden turhaa kuormittamista on syytä vähentää. Nykymaailmassa ihmiset toimivat erittäin ärsykekylläisissä ympäristöissä ja tekevät monia asioita samanaikaisesti. Aivojen toiminnan kannalta tämä on haitallista. Aivojen taipuminen moneen asiaan samaan aikaan kuluttaa energiaa, jonka seurauksena etuotsalohkot vaimenevat ja ihmisen kysy jäsentää informaatiota romahtaa. Sosiaalisessa yhteydessä oleminen on äärimmäisen palkitsevaa oppimisprosessin kannalta. Oppimisen näkökulmasta olisi erityisen tärkeää keskittyä vuorovaikutustaitoihin, koska siinä välittyvä informaatio aktivoi aivojen eri kerroksissa sijaitsevia hermoverkkopiirejä. (Ahtola 2016, 31–41.)

Työelämässä tapahtuneet muutokset pakottavat luomaan uusia oppimisympäristöjä ja oppimiskäsityksiä. Tietoa ei omaksuta opettajalta, vaan keskeistä on tiedon rakentelu yhteisöllisesti. Nykyisin korostetaan vuorovaikutteisia menetelmiä, joissa yhdistyvät itsenäinen ja ohjattu opiskelu. Tulevaisuudessa tarvitaan taitoa ratkaista yhä entistä monimutkaisempia ongelmia. Tämän myötä monialaisuus oppimisympäristöissä on tärkeää, sillä se rikastuttaa oppimisen sisältöä ja tuo eri tieteenalojen näkökulmia oppimistilanteisiin. (Jaroma ym. 2007, 1–5.)

Yhteisöllisellä oppimisella tuetaan sosiaalisten taitojen kehittymistä, millä on myös selvä vaikutus oppimistulosten parantumiseen. Motivoimalla oppilaita tulemaan osaksi oppivaa yhteisöä lisää sosiaalista yhteenkuuluvuudentunnetta. Sosiaalisella yhteenkuuluvuuden tunteella on taas positiivinen vaikutus opiskeluviihtyvyyteen. Vuorovaikutus muiden kanssa mahdollistaa oppimisen sekä itsestään selvien ajatusten kyseenalaistamisen. Tämä johtaa yhä syvempään ymmärrykseen ja analysointiin, jolla on yhteys oppimisen määrään ja laatuun. Tämän kaltainen toimintakulttuuri on hyödyllistä itseohjautuvuuden oppimisessa. (Toivola, Peura & Humaloja 2017, 52–57.)

3 PEDAGOGINEN STRATEGIA TURUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Turun ammattikorkeakoulu Oy on yksi Suomen vetovoimaisimmista ja suurimmista ammattikorkeakouluista. Turun ammattikorkeakoulu tarjoaa opetusta neljällä eri koulutus- alalla Turussa ja Salossa. Yrityksen tehtävänä on kouluttaa ammattitaitoisia ja monipuolisia osaajia Varsinais-Suomen työelämään yhteistyökumppanien kanssa. Turun ammattikorkeakoulu koostuu 10 000 osaajan yhteisöstä, joista 9 600 on opiskelijoita. (Turun ammattikorkeakoulu 2018.)

3.1 Innovaatiopedagogiikka

Innovaatiopedagogiikka on Turun ammattikorkeakoulun strateginen oppimisote, joka tähtää yksilöiden ja ryhmien innovaatiokompetenssien kehittymiseen. Innovaatiopedagogiikan oppien kautta pyritään innostamaan opiskelijoita ja henkilökuntaa toimimaan uudella tavalla ja kokeilemaan rohkeasti uusia toimintamalleja. Tällä lähestymistavalla pyritään vastaamaan muuttuvan maailman osaamistarpeisiin. Innovaatiopedagogiikan toimintamalli perustuu kokeilulle, tiedon ja osaamisen jakamiselle sekä erilaisten perspektiivien yhteensovittamiselle. Tällä tähdätään opiskelijoiden menestymiseen työelämässä ja kykyä osallistua innovaatioprosesseihin sekä luoda todellisia innovaatioita. (Komulainen & Konst 2018, 8–9.)

3.1.1 Innovaatiopedagogiikan kulmakivet

Innovaatiopedagogiikan kulmakivillä tarkoitetaan välineitä ja keinoja, joilla innovaatiokompetensseja pyritään käytännössä kehittämään. Näiden perustana on kansainvälisyys, yrittäjyys, työelämälähtöisyys ja systeeminen ajattelu. (Turun ammattikorkeakoulu 2018.) Kuva 1 kuvaa konkreettisesti, miten keinot ja menetelmien avulla saavutetaan menestymistä tulevaisuuden työelämässä.

Kuva 1. Innovaatiopedagogiikan prosessi (Komulainen & Konst 2018, s. 8).

Keskeisiä keinoja toteuttaa innovaatiopedagogiikkaa eli sen kulmakiviä ovat:

- Työelämälähtöisyys ja -yhteisö, jonka tarkoituksena on edistää työelämävalmiuksia ja luoda opetusmenetelmiä, jotka vastaavat työelämän tarpeisiin.
- Kansainvälisyys, jotta voidaan edistää globaalisen näkökulmien ja kansainvälisyyden ajattelutapojen kehittämistä. Opiskelu on luonteeltaan kansainvälistä ja opiskelijoita kannustetaan toimimaan kansainvälisesti.
- Yrittäjyydellä halutaan kehittää opiskelijoiden yrittäjämäistä ajattelua ja asennetta.
- Systeeminen ajattelu edistää arviointikykyä eri toimintojen ja vaikutusten seurauksista.
- Monialaisuus mahdollistaa toimimisen yhteistoiminnallisessa oppimisessä ja työskentelyssä.

- Opintoihin integroitu soveltava TKI-toiminta mahdollistaa opiskelijoille toimia työelämälähtöisten toimeksiantojen ja projektien parissa sekä kehittää omia innovaatiokompetenssejaan.
- Joustava OPS, eli joustava oppimissuunnitelma, jolla mahdollistetaan vapaavaltaisia ja yksilöllisiä oppimispolkuja.
- Aktivoivat oppimis- ja opetusmenetelmät, jotka ovat aktivoivia ja monipuolisia, jotta innovaatiokompetenssit kehittyvät.
- Monipuolinen ja kehittävä arviointi, joilla voidaan kehittää muun muassa opiskelijan reflektointitaitojen kehittäminen. Opiskelija oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehityskohtiaan.
- Uudistuva opettajuus ja opiskelu, joka on rohkaiseva, tukeva ja ohjaava opettajuus. Opiskelija omaksuu aktiivisen ja vastuullisen roolin oppimispolullaan. (Turun ammattikorkeakoulu 2018.)

3.1.2 Innovaatiokompetenssit

Alasta riippumatonta ja työelämässä tarvittavaa osaamista, jonka avulla opiskelijalla on valmiudet luoda aitoja innovaatioita, kutsutaan *innovaatiokompetensseiksi*. Innovaatiokompetenssit on luokiteltu viiteen eri ryhmään, jotka ovat luovuus, kriittinen ajattelu, aloitteellisuus, tiimityötaidot sekä verkosto-osaaminen. Näiden osa-alueiden kehittymistä seurataan koko tutkinnon ajan, jotta opiskelija oppii tuntemaan omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa. EU-rahoitteisissa hankkeissa kyseisten kompetenssien määrittelyyn ja arviointityökalun kehittämiseen osallistui useita eurooppalaisia korkeakouluja ja yrityksiä. Näin pystyttiin vastaamaan parhaiten siihen, mitä osaamista ja tarpeita työelämässä tulevaisuudessa vaaditaan. (Konst & Keinänen 2019)

3.2 Projektipajakonsepti

Projektipaja-opintojakso on konkreettinen esimerkki, miten innovaatiopedagogiikka voi toteuttaa käytännössä. Turun ammattikorkeakoulussa on vuodesta 2008 lähtien toteutettu Projektipaja-opintojaksoa. Projektipaja on pakollinen opintojakso ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Opintojakson aikana opiskelijat työskentelevät monialaisessa ryhmässä heille määrätyn toimeksiannon tai projektin parissa. Koska ryhmän ollessa monialainen saadaan eri näkökulmia asioihin ja näin ollen voidaan laajentaa omia näkökulmia sekä oppia uutta kanssatyöskentelijöiltä. Osaamistavoitteena on, että opiskelija oppii perusvalmiudet projektityöskentelyyn ja käsittää, millaista on opiskelu Turun ammattikorkeakoulussa. (Niittymäki & Seppälä-Kavén 2014, 5–9.)

Projektipaja-opintojakson aikana ryhmän tehtävänä on toteuttaa heille määrätty toimeksianto. Projektia työstedään koko syyslukukauden ajan. Projektityöskentelyn perusteita opiskellaan pajapiirien muodossa. Pajapiireissä perehdytään aiheeseen sopivaan projektityöskentelyn teoriaan ja ajatuksia reflektoidaan yhdessä erillisissä pajapiiritapaamisissa. Pajapiirit järjestetään projektipajan aikana neljä kertaa ja jokaisella kerralla käsitellään eri aihealuetta. Opiskelijat valmistautuvat pajapiirin etukäteen perehtymällä aiheeseen ja tekemällä mahdollisia tehtäviä. Toimeksiannon lisäksi ryhmän on tehtävä projektisuunnitelma, posterit, pajaesitys, loppukertomus tai vaihtoehtoisesti blogi. Posterit painatetaan suurehkoiksi julisteiksi, jonka jälkeen ne asetellaan oppilaitoksiin näkyville. Postereista järjestetään äänestys, johon on kaikkien opiskelijoiden ja opettajien mahdollisuus osallistua. Ihan opintojakson lopussa kukin ryhmä osallistuu pajaesitykseen. Ensimmäisellä kierroksella valitaan finaaliin menevät esitykset, joissa kilpaillaan palkinnosta. Parhaan esityksen valitsee raati, joka muodostuu opiskelija- ja opettajaohjaajista. Ennen opintojakson päättymistä jokainen opiskelija suorittaa vertais- ja itsearviointin. (Niittymäki & Seppälä-Kavén 2014, 10–12.)

4 TUTKIMUS VALMISTUNEIDEN OPISKELIJOIDEN PROJEKTIPAJAKOKEMUKSESTA

4.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena kvalitatiivista tutkimusotetta hyödyntämällä. Tämän opinnäytetyön kyselytutkimus toteutettiin sähköpostihaastatteluina (liite 1). Vallitsevan epidemian vuoksi oli turvallisempaa suorittaa haastattelut etänä kuin kasvotusten. Ensimmäisenä tutkimusprosessissa muodostettiin haastattelukysymykset yhdessä toimeksiantajan kanssa. Kysymykset olivat tarkkaan harkittuja, jotta vastaukset olisivat kattavia ja syntyisisi reflektointia. Haastattelukysymysten aihealueita olivat muun muassa AMK-opintojen arviointi, Projektipaja-opintojakson arviointi, kurssin tuomat oivallukset ja taidot, valmistumisen jälkeiset hyödyt kurssista sekä parannusehdotukset. Haastattelun tarkoituksena oli saada lisätietoa valmistuneiden opiskelijoiden kokemista hyödyistä Projektipaja-opintojaksosta. Kysymykset olivat avoimia, eikä niihin voinut vastata pelkästään yhdellä sanalla. Tällä pyrittiin saamaan mahdollisimman laajoja vastauksia. Haastattelulla saatiin aikaan hyvää reflektointia sekä kehittämisideointia.

Haastatteluun kutsuttiin kahdeksan Turun ammattikorkeakoulusta valmistunutta opiskelijaa, jotka ovat suorittaneet Projektipaja-opintojakson. Kaikki kahdeksan vastasivat haastatteluun. Ikähaarukka vastaajien välillä on 23-30-vuotiaita ja jokainen on suorittanut oman tutkintonsa Turun ammattikorkeakoulun Sepänkadun kampuksella. Vastaajat ovat valmistuneet tradenomin, kone- ja automaatiotekniikan sekä rakennustekniikan koulutusaloilta. Kahdeksasta vastaajasta seitsemän on työllistynyt valmistumisensa jälkeen. Suurin osa työskentelee logistiikka-alalla, mutta löytyy myös automaatiosuunnittelun, hallinnon ja opiskelijakunnan toimijoita.

4.2 Haastattelu

Haastattelu rajattiin koskemaan valmistuneita opiskelijoita, koska tutkimuksen tarkoituksena oli saada selville heidän kokemuksiansa opintojaksosta. Yhtäkään haastattelua ei tarvinnut täydentää haastattelun jälkeisillä kysymyksillä ja jokainen vastaajista sai omalla

ajallaan rauhassa vastata sähköpostikyselyyn. Haastateltavat uskalsivat tuoda esiin myös negatiivisia kokemuksia Projektipaja-opintojaksosta, vaikka vastaukset olivat yksilöitävissä tiettyihin vastauksiin. Tähän lukuun on lisätty suoria lainauksia haastatteluista tukemaan tuloksia ja luomaan selkeyttä.

4.2.1 Alkuhämmennyksestä positiiviseen kokemukseen

Haastattelun ensimmäinen teema oli saada haastateltavia arvioimaan AMK-opintoja ja Projektipaja-opintojaksoa. Haastattelussa kartoitettiin myös, miten haastateltavat olivat kokeneet Projektipaja-opintojakson suhteessa muihin opintoihin sekä miten he kokivat suoriutuneensa kyseisestä opintojaksosta. Suurin osa vastaajista kertoi saaneensa paljon varmuutta omaan esiintymiseen, organisointikykyyn ja tiimityöskentelyyn, joista on ollut hyötyä muissakin opintojaksoissa. Haastateltavista kolme oli sitä mieltä, että projektipaja vastasi hyvin odotuksia AMK-opinnoista, loput vastaajista eivät olettaneet opiskelun olevan niin käytännönläheistä ja monialaista.

Kaksi haastateltavaa toi esille, kuinka heikko ryhmähenki vaikeutti ryhmätyöskentelyä ja söi motivaatiota. Vastauksista käy selkeästi ilmi, että projektipääällikkön toiminta heijastuu selkeästi muuhun pajaan ja sitä kautta motivaatioon. Osa haastateltavista toi myös ilmi, että ryhmässä työtehtävät eivät jakautuneet tasan ja loppujen lopuksi vain muutama paljainen pyöritti projektia. Vaikka jokainen koki jonkinlaisen alkuhämmennyksen, silti kaikki haastatteluun vastanneet olivat sitä mieltä, että kyseinen oppimismenetelmä on itselleen toimiva, koska sen avulla tutustui uusiin ihmisiin, se oli käytännönläheistä ja ryhmässä työskentely ei ollut niin puuduttavaa muun opiskelun ohella.

Käytännön painotus on tärkeä asia itselleni. Projektin toteuttaminen turvallisessa ympäristössä on tärkeää, koska työelämässä virheet vaikuttavat enemmän. Teoria tuki käytäntöä ja ohjaaja itselläni oli todella hyvä, koska hän tuki ja auttoi, muttei antanut suoria vastauksia. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Projektipaja on loistava ajatus! Ryhmä eri opintoaloilta kokoontuu yhteen keksimään miten esimerkiksi ongelmaan luodaan ratkaisu. Projektipaja on nyt ajateltuna samaa, mitä työelämässäkin tulee olemaan. (Haastateltava, 6. henkilökohtainen tiedonanto 10.6.2020.)

4.2.2 Kurssin tavoitteet selkeytyivät kurssin myötä

Projektipaja-opintojakson keskeisimpiä oppimistarkoituksia on oppia hallitsemaan projektityöskentelyn perustaidot. Projektipaja-opintojakson aikana saa epäonnistua, koska tarkoitus on vielä kehittää projektityöskentelytaitoja. Projektipajan oppeja päästään yleensä hyödyntämään vasta seuraavissa projekteissa koulussa tai työelämässä.

Haastattelussa valmistuneilta opiskelijoilta kysyttiin, ymmärsivätkö he projektipajan hyödyt tulevaisuuden projektityöskentelyä varten ja minkälaisia valmiuksia se on tarjonnut (liite 1). Moni toi esille, että muun muassa pajapiirit olivat alkuun hyvin vieraita. Alkuun hämmennystä aiheutti myös se, miksi eri alojen opiskelijat olivat samassa ryhmässä. Jokainen vastaajista kertoi, että toimeksiannon päämäärä ja se mitä sillä tavoiteltiin, oli selkeä, mutta itse projektipajakonseptin tavoitteet ja hyödyt selkeytyivät vasta paljon myöhemmin projektin lopussa.

Uskon, että ymmärsin projektipajan hyödyt. Tarkoituksena oli ilmeisesti perehdyttää projektiluontoiseen työskentelyyn ja kaikkeen mitä se pitää sisällään. Näitä ovat esimerkiksi deadline, viestintä sidosryhmien välillä, budjetti, vastuualueet ja niiden noudattaminen. (Haastateltava, 3. henkilökohtainen tiedonanto 14.5.2020.)

Ihan aluksi tavoitteet ja kurssin sisältö (esimerkiksi pajapiirit) olivat täysin hepreaa monelle, kuten myös minulle. Muutaman viikon jälkeen alkoi tavoitteet ja metodit olla selvempiä. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Tavoitteet olivat melko selkeitä projektipajan aikana, mutta myöhemmin kaikki oli täysin selvää. (Haastateltava, 3. henkilökohtainen tiedonanto 14.5.2020.)

4.2.3 Osatut taidot vahvistuivat kurssin aikana

Projektipajassa työskennellään koko projektipajan kanssa, mutta myös pienryhmissä ja muiden ulkoisten toimijoiden kanssa. Tällöin on tärkeää oppia hallitsemaan oikeanlaiset vuorovaikutustaidot. Kurssin aikana ryhmä työstää monia eri osa-alueita samanaikaisesti, joten roolituksen lisäksi on hyvin tarpeellista, että opiskelija osaa toimia itseohjautuvasti. Esiintymistä harjoitetaan oman pajan sisällä pajapiireissä, ja lopuksi suoritettava pajaesitys on monelle jännittävä tilanne. Haastateltavat kokivat oppineensa järjestämään tapahtumia. Lisäksi vastauksissa mainittiin vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittyneen entisestään. Projektipajasta koettiin olleen apua esiintymisjännityksen kanssa. Jokainen vastaajista koki olleensa jo ennestään itsestään ohjautuvia. Yksi vastaajista koki olleensa projektipäällikkönä ja saaneensa harjoitusta itsenäiseen toimintaan ja muuttuviin tilanteisiin reagoimiseen.

Minusta kurssi kehitti vuorovaikutustaitoja ihan hyvin. Toki aluksi oli jännittävää mennä ihan uuteen porukkaan, mutta aika nopeasti tutustuimme toisiimme. Ehkä oppi myös jonkin verran muiden alojen opiskelijoista ja millaisia tyypejä muilla aloilla opiskelee. (Haastateltava, 2. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

Esiintymisen pelko vähentyi hieman. Viestinnän tärkeys korostui ja painui mieleen. Tiimityöskentelytaitoni parantuivat. (Haastateltava, 3. henkilökohtainen tiedonanto 14.5.2020.)

Edelliset työni ovat opettaneet toimimaan itseohjautuvasti, mutta projektipaja auttoi tässä. Kun ryhmälle annetaan perusohjeet ja aihe ja tästä pitäisi itse alkaa tekemään, tulee hyvää harjoitusta toimia itsenäisesti ja reagoida erilaisiin tilanteisiin. Kaikilla tämä ei ollut itsestäänselvää ja projektipäällikön roolissa jouduin kaivelemaan motivaatiota ja auttamaan ideoinnissa joidenkin ihmisten kohdalla. En kuitenkaan pystyisi näitä ongelmiksi sanoa vaan kaikille kurssin asettama tilanne ei ollut tuttua. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Olin jo valmiiksi itseohjautuva, mutta varmasti siihen sai lisää. En muista tarkalleen. Pajatyöskentely itsessään oli todella omatoimista ja vaati päälliköiltä paljon. (Haastateltava, 7. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

Esiintyminen ei ole ikinä mitenkään mukavaa, mutta koulussa kun sitä joutui paljon tekemään ei se tuntunut enää niin vaikealta. (Haastateltava, 8. henkilökohtainen tiedonanto 28.5.2020.)

4.2.4 Projektityöskentelyn taitojen hallitseminen korostui

Projektipajan keskeisimpiä oppimistavoitteita on projektityöskentelyn perustaitojen hallitseminen. Tämän vuoksi yksi keskeisimmistä kysymyksistä oli ”Miksi projektitoiminnan perusteet on mielestäsi tärkeä hallita?” (liite 1). Jokainen vastaajista oli sitä mieltä, että näiden taitojen hallinta on tärkeää työelämän kannalta.

Työelämässä projektiluontoiset toimeksiannot ovat normaalia. Projektitoiminnan korttipakassa on monta korttia, jotka pitäisi pitää kasassa. Yksikin väärinymmärrys tai virhe voi sekoittaa koko pakan pahasti. (Haastateltava, 3. henkilökohtainen tiedonanto 14.5.2020.)

Lähes kaikissa töissä kohdataan projekteja. Joko vedetään itse projekteja tai olet työstämässä projektia päällikön alaisuudessa. Työelämässä on myös projekteja, joita ei välttämättä tajua edes olevan projekteja, mutta töissä on projektimaisia piirteitä. On hyvä saada käsitys projektitoiminnasta, jotta opit tulisivat luonnostaan omiin toimintoihin. Hyvä projektinhallinta tuo yrityksille esimerkiksi luotettavuutta asiakkaiden silmissä. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Se on nykymaailmassa tärkeä osa työelämää. Aikatauluista on osattava pitää kiinni ja hahmotella työn tarve sopivaksi koko ajalle. (Haastateltava, 5. henkilökohtainen tiedonanto 6.8.2020.)

Nykypäivän työelämässä lähes kaikki tehdään projekteina tai prosesseina. On tärkeää, että korkeakouluopiskelija tietää mitä nämä tarkoittavat ja ymmärtää eron. Itseohjautuvuus on tärkeää ja on hyvä oppia ’matalalla kynnyksellä’ pitämään kiinni aikatauluista ja budjeteista. (Haastateltava, 7. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

Miksi nyt kouluissa mitään opetetaan? Mielestäni tärkeää tulevaisuudessa jos täytyy projekteissa toimia. (Haastateltava, 8.henkilökohtainen tiedonanto 28.5.2020.)

4.2.5 Projektityöskentelyn oppiminen koettiin hyödyllisimmäksi

Innovaatiopedagogiikan tavoitteena on, että opiskelijat valmistumisen jälkeen työelämässä pystyisivät osallistumaan innovaatioprosesseihin ja luomaan uusia innovaatioita. Projektipajassa käytetään innovaatiopedagogiikkaa, joten tämän vuoksi yksi keskeisimmistä haastattelukysymyksistä oli, kuinka valmistuneet opiskelijat kokivat hyötyvänsä kurssista valmistumisen jälkeen (liite 1).

Vastaukset olivat vastaajien kesken hyvin samanlaisia. Jokainen haastateltavista koki, että suurin hyöty Projektipaja-opintojaksosta oli projektiluontoisen työskentelyn oppiminen. Esiin nousi muun muassa viestintä ja tiimityöskentelytaitojen kehittyminen, joista on ollut hyötyä koulussa ja myöhemmin työelämässä.

Projektien tunnistaminen, aloittaminen ja roolitus ”pään sisällä” on selkeytynyt. En ole ollut vielä työelämässä projektissa, jossa olisi useita eri rooleja nimitetty erikseen (päällikköä lukuunottamatta), joten olen pään sisällä roolittanut eri henkilöt, jotta asiat pysyvät selkeinä. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

En tee projektien parissa töitä joten varmaan juuri tästä ryhmätyöskentelystä ainoastaan. Mutta se on minusta ihan perusjuttuja osata toimia ryhmässä. (Haastateltava, 8. henkilökohtainen tiedonanto 28.5.2020.)

4.2.6 Toimeksiantoihin toivotaan parannusta

Haastattelun lopussa kartoitettiin valmistuneiden ajatuksia siitä, mitä he muuttaisivat projektipajakonseptissa. (Liite 1) Vastaukset painottuivat lähes kaikilla projektien toimeksiantoihin. Haastateltavat parantaisivat opiskelijoiden mahdollisuutta itse vaikuttaa toimek-

siannon aiheeseen ja toimeksiantoja kaivattiin enemmän yrityksiltä. Toimeksiantojen pitäisi olla työmäärältään ja haastavuudeltaan samalla tasolla. Kaksi haastateltavista selkeyttäisi tehtäviä ja roolituksia, sekä pienentäisi pajojen ryhmäkokoja. Koettiin myös, että tilannekatsauksia tulisi tehdä enemmän kurssin aikana opettajaohjaajan puolesta. Eräs haastateltavista vaihtaisi pajojen ajankohdan keväälle, koska koki pajojen sekoittavan ensimmäisen vuoden opiskeluita liikaa, kun uudet opiskelijat yrittävät päästä kiinni myös muihin AMK-opintoihin. Etätyöskentelyn lisäämistä projektipajoihin ehdotettiin myös. Useampi haastateltavista toi ilmi opiskelijoiden motivaation puutteen projektien toteuttamisessa.

Jos mahdollista niin mahdollisimman paljon yritysasiakkaita, jotka tilaisivat projektin, jotta jokaiselle ryhmälle saadaan hyvä aihe, eikä jotkin aiheet tuntuisi liian väkisin keksityiltä. (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Projektipajan motivointia voisi parantaa. Monella oli nyt vain pelko poissaoloista, mutta muuta motivaatiota ei löytynyt, vaikka muuten opiskelut olisivat kiinnostaneet. Esimerkiksi oikeiden yritysten tilaamat projektit voisivat motivoida opiskelijoita suoriutumaan hyvin. Jos yritykset haluavat maksaa jotain nimellistä summaa projektista, vaikka projektin päättämisen juhlintaan, voi sekin tuoda motivaatiota. Ilmaiseksi työskentely tylsän aiheen puolesta on vaikea motivoida (vaikka pajasta saa hyvät opintopisteet, on se silti pakollinen kurssi, joka ei välttämättä kiinnosta muuten). (Haastateltava, 4. henkilökohtainen tiedonanto 3.6.2020.)

Ryhmäkoot pienemmäksi ja projektin tehtävät selkeämmäksi. (Haastateltava, 2. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

Projektit laadukkaammiksi ja opiskelijoita pitäisi saada motivoitua paremmin. Suurin ongelma on se, että projektit ovat hyvin erilaisia laadultaan, työmäärältään ja haastavuudeltaan, sekä se, että todella monia ei kiinnosta tehdä työtä lainkaan, jolloin ryhmän sisällä työmäärä on kovin erilainen. (Haastateltava, 5. henkilökohtainen tiedonanto 6.8.2020.)

4.2.7 Ensikertalaisia kannustetaan positiivisuuteen ja avoimuuteen

Lopuksi haastateltavat saivat lähettää vinkkejä opiskelijoille, jotka menevät ensimmäistä kertaa Projektipaja-opintojaksolle. Vastauksissa toistuivat avoin mieli ja projektipajakonseptin hyödyntäminen projektityöskentelyn harjoittelussa. Myös hyvän ryhmähengen merkitystä korostettiin, ja työn tekeminen koettiin mieluisammaksi yhteisössä, jossa kaikki panostavat työn tekemiseen kunnolla.

Vaikka projektipajasta herkästi kuulee negatiivista juttua, kannattaa sille antaa avoimesti mahdollisuus. Ainakin helppo paikka luoda kontakteja eri alojen opiskelijoihin eikä kaikkea epätietoisuutta kannata ottaa vakavasti. Luokaa hyvä ryhmähenki ja painakaa työ maaliin, vaikka aihe olisi kuinka kuiva tai epämääräinen! (Haastateltava, 7. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

Projektityöskentely on nykyaikaa. Kaikki oppi irti! Haastateltava, 1. henkilökohtainen tiedonanto 19.6.2020.)

Positiivinen asenne työskentelyyn ja tutustukaa kunnolla ryhmäläisiinne, silloin tekeminen on paljon kivempaa! (Haastateltava, 2. henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2020.)

4.3 Keskeiset tulokset ja kehitysideat

Haastatteluista yksi keskeisimpiä asioita, joita nousi esille oli ehdottomasti projektityöskentelytaitojen kehittyminen. Haastateltavat kokivat taitojen olevan tärkeitä ja tarpeellisia valmistumisen jälkeen työelämässä. Opiskelijat kokivat ymmärtäneensä Projektipaja-opintojakson tavoitteet vasta opintojakson lopulla. Moni koki myös esiintymistaitojen kehittyneen opintojakson aikana, josta on ollut apua korkeakoulun muillakin kursseilla. Viestinnän ja itseohjautuvuuden tärkeys korostui Projektipaja-opintojaksolla. Toimeksiantojen päämäärä ja tavoitteet olivat selkeämpiä verrattuna itse opintojakson tavoitteisiin. Erityisesti pajapiirit olivat aiheuttaneet hämmennystä opiskelijoiden keskuudessa.

Kehitysideoita kysyttäessä, jokainen vastaajista nosti esille toimeksiantojen laadun kehittämisen. Haastateltavat toivoivat enemmän toimeksiantoja yrityksiltä. Tämän koettiin myös olevan suorassa yhteydessä opiskelijoiden sitouttamiseen ja motivoimiseen. Vastauksissa kävi ilmi, että roolituksia olisi vielä hyvä katsastaa tarkemmin. Projektipajojen sisällä tehtävät roolitukset ja niiden vastuut tulisi olla hyvin selkeitä, sekä helposti löydettävissä. Tämä helpottaa itse projektityöskentelyä, kun jokainen tietää omat toiminta-alueensa ja mitä omalta roolilta vaaditaan. Epäselvissä tilanteissa olisi myös helppoa palata katsastamaan roolien tehtäväalueita, kun ne olisivat selkeästi kirjattuna johonkin.

Haastatteluiden vastausten perusteella nousi esille kehitystarpeita koskien erityisesti toimeksiantojen laatua ja tasaisuutta sekä opiskelijoiden motivointia kurssin suorittamiseen liittyen. Lisäksi projektien sisäiset roolitukset ja niiden vastuut koettiin välillä epäselviksi, eikä ohjeita vastuualueiden tehtäväjakoon koettu helposti saatavilla olevaksi. Vaikka Projektipaja-opintojakson aikana projektityöskentelyn käytänteet ja työtavat jäivät opiskelijoille hyvin mieleen, ei kukaan haastateltavista maininnut opintojakson toista suurta kokonaisuutta, innovaatiopedagogiikkaa tai innovatiivista työtettä, vastauksissaan.:

4.4 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimukseen haastateltavat valmistuneet opiskelijat olivat kaikki minulle tuttuja. Uskon tämän vaikuttaneen tuloksiin positiivisesti, sillä tutulle haastattelijalle on helpompi kertoa myös huonoja kokemuksia. Kyselytutkimuksessa ei kuitenkaan ole mahdollisuutta varmistaa, että vastaajat ovat täysin rehellisiä. Koska vastaukset olivat yksilöitävissä tiettyihin vastaajiin, voidaan rehellisyyden tasoa pitää kuitenkin melko korkeana. Tutkimuskysymyksiä oli yhteensä 24, joten tutkimusmateriaalia haastateltavaa kohden kertyi kiitettävästi.

Haastattelu toteutettiin sähköpostikyselynä, joten vastaamiseen oli käytettävissä niin paljon aikaa kuin vastaaja itse koki tarpeelliseksi. Avoimet kysymykset antoivat vastaajille mahdollisuuden perustella omia näkemyksiään ja tuoda esille useita eri näkökulmia kysymyksiin liittyen. Tämä antoi vastaajille mahdollisuuden saada oman äänensä kuuluviin paremmin ja kattavammin kuin esimerkiksi Likert-asteikolla toteutettu tutkimus.

Kyselytutkimus toteutettiin vain Turun ammattikorkeakoulusta valmistuneille opiskelijoille, joten sen tulokset eivät ole yleistettävissä muihin ammattikorkeakouluihin. Koska tutkimukseen haastateltiin vain kahdeksaa valmistunutta opiskelijaa, on otanta melko pieni suhteutettuna kaikkiin Projektipaja-opintojakson suorittaneisiin. Näin ollen tulokset eivät ole yleistettävissä kaikkiin kyseisen kurssin suorittaneisiin, jo valmistuneisiin opiskelijoihin, mutta ne luovat kuitenkin hyvän yleiskuvan valmistuneiden opiskelijoiden mielipiteistä Projektipaja-opintojaksoa koskien.

5 YHTEENVETO

5.1 Pohdinta

Tutkimuksen avulla saatiin tietoa, kuinka Projektipaja-opintojakso on koettu ja kuinka siitä on ollut hyötyä valmistumisen jälkeen. Monelle opiskelijalle Projektipaja-opintojaksosta jäi päällimmäisenä oppimisena mieleen projektityöskentelyn oppiminen. Vaikka nämä taidot ovat nykypäivän työelämässä erittäin tärkeitä, on kurssin tarkoitus myös tutustuttaa opiskelijat innovaatiopedagogiikkaan ja innovatiiviseen työotteeseen. Kukaan vastaajista ei kuitenkaan tuonut näitä esille vastauksissaan. Kurssia olisikin tärkeää kehittää niin, että myös innovatiivisuuden osuus korostuisi ja jäisi kurssin suorittaneille opiskelijoille mieleen tärkeänä työkaluna tulevaisuuden työelämää varten.

Toimeksiantojen laatuun ja sisältöön on jatkossa kiinnitettävä yhä enemmän huomioita. Todella suppeat toimeksiannot olisi järkevää jättää suosiolla pois ja jakaa isompia projekteja ryhmien kesken. Ryhmänohjaajien ja pajalaisten on saatava osallistua halutesaan toimeksiantojen hankkimiseen esimerkiksi omilta työpaikoiltaan. Tämä edistäisi myös pajalaisten motivaatiota ja saataisiin enemmän toimeksiantoja yrityksiltä.

Projektipaja-opintojaksosta tulisi saada opiskelijoille motivoivampi. Nyt kurssi tuntuu monesta opinnoista hieman irralliselta ja todella työläältä. Kun opiskelijat ovat motivoituneempia opintojaksosta, innovaatiokompetenssien kehittyminen olisi varmasti myös todennäköisempää. Lisäksi haastava toteutusajankohta ensimmäisen vuoden syksyllä vaikeuttaa projektiin orientoitumista. Motivaattoreiden tulisi olla konkreettisia ja opiskelijoille helposti näkyviä. Toimeksiantojen laadun ja sisällön parantaminen voisivat toimia tässä hyvänä apukeinona.

Innovaatiopedagogiikan harjoittaminen on tärkeää korkeakouluissa, koska tulevaisuuden työelämässä innovatiivista otetta työskentelyyn tarvitaan yhä enemmän. Muuttuva yhteiskunta tarjoaa yhä enemmän uusia työtehtäviä, joihin ei voida valmistautua etukäteen, koska kehitykselle ei ole olemassa mitään tiettyä suuntaa. Työelämään vaadittavat taidot muuttuvat ripeään tahtiin, tämän vuoksi työntekijöiltä vaaditaan yhä enemmän luovuutta ja ongelmanratkaisukykyä, johon Projektipaja-opintojakso valmistaa mainiosti.

Tulevaisuudessa olisikin tarpeen miettiä, minkälaisia muita vaihtoehtoja olisi harjoittaa innovaatiopedagogiikkaa korkeakouluissa, kuin projektipaja-opintopakso.

Tulevaisuudessa aiheita voitaisiin tutkia vielä lisää esimerkiksi laajemmalla otannalla Turun ammattikorkeakoulusta valmistuneilta opiskelijoilta, jolloin saataisiin kattavampi kuva Projektipaja-opintopakson suorittaneiden opiskelijoiden mielipiteistä. Lisäksi tutkimusta voisi laajentaa valtakunnallisesti ottamalla haastateltaviksi muiden vastaavia opintopaksoja toteuttavien ammattikorkeakoulujen opintopaksoja suorittaneita opiskelijoita. Tällöin tuloksista olisi mahdollista muodostaa valtakunnallinen kokonaisuus. Ongelmaksi saattaisi muodostua eri ammattikorkeakoulujen toteuttamien kurssien vastaavuus. Tutkimusaihetta olisi mielenkiintoista tutkia myös työnantajien näkökulmasta.

5.2 Reflektio

Sain tämän opinnäytetyönaiheen syyskuussa 2019, kun toimin itse opiskelijaopettajan roolissa projektipajakonseptissa. Konsepti on minulle tuttu kolmen vuoden ajalta, joten minulle tuntui hyvin luontevalta lähteä tekemään opinnäytetyötä projektipajakonseptiin liittyen. Oli mielenkiintoista päästää avaamaan innovaatiopedagogiikan syvimpiä tarkoituksia ja pukea niitä sanoiksi, koska aikaisemmin olen saanut aiheeseen vain pintaraapaisun. Opinnäytetyötä kirjoittaessa opin paljon uusia asioita muuttuvasta yhteiskunnasta ja sen vaikutuksista nykyajan koulutusjärjestelmiin. Erytisen kiinnostavaa oli huomata kuinka suuri merkitys koko projektipajakonseptilla ja innovaatiopedagogiikalla on opiskelijoiden tulevaisuuteen työelämässä.

Haastavaa oli teorian rajaaminen sopiviin aiheisiin, sekä haastattelujen tuloksien avaaminen selkeästi. Huomasin työtä tehdessäni, että aikatauluttaminen näin suurta työtä tehdessä vaatii minulta vielä harjoittelua. Motivaation löytäminen tuotti välillä haasteita, koska välillä tuntui, että työ ei edisty lainkaan. Jouduin useasti palaamaan tehtyihin asioihin uudestaan, joka loi välillä turhautumisen tunteita. Olin myös opinnäytetyön tekemisen ohella vakituisessa työpaikassa, joten aika työn tekemiseen oli hyvin rajallista. Odotin, että saisin työn valmiiksi paljon nopeammin, mutta lähteiden etsiminen vei huomattavan paljon aikaa, sekä vallitseva epidemia rajoitti toimintaa hiukan. Näin jällenpäin ajateltuna luulen, että työn tekeminen parin kanssa olisi ollut tehokkaampaa minulle.

Pystyn refleктоimaan paremmin, kun voin puhua jonkun kanssa ääneen minua mietityttävät asiat ja olisi ollut mukava saada uusia näkökulmia omiin ajatuksiin. Parin kanssa myös luultavasti aikataulussa pysyminen olisi helpompaa, koska pystyisi kannustamaan toista, jos motivaatio olisi hukassa.

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli minulle mieleistä, koska aihe vaikutti koko ajan kiinnostavammalta mitä enemmän siihen perehtyi. Projektipaja on ollut minulle myös koko korkeakouluopiskelujen ajan hyvin lähellä sydäntä, joten minulla oli aito halu tehdä tutkimusta, jolla pystyttäisiin kehittämään toimintaa. Koen oppineeni hyvin paljon innovatiivisuudesta ja sen merkityksestä nyky maailmassa. Jollain tasolla se loi minulle itselleni motivaatiota kehittää omia innovatiivisuuskompetenssejani, ja ajattelemaan miten itse omalla työpaikallani voisin niitä hyödyntää laadukkaammin. Peilasin hyvin paljon innovaatiopedagogiikan teoriaa omaan työskentelyyni ja huomasin monia eri kehityskohtia. Työpaikoillani haluan jatkossa tuoda omia ajatuksiani esiin avoimemmin ja pyrkiä toimimaan työssäni mahdollisimman hyvin ja innovatiivisesti. Opin myös etsimään lähteitä eri paikoista ja kirjoitusasuni on kehittynyt opinnäytetyötä tehdessä. Työ vaati minulta paljon aikaa ja ajatustyötä, mutta olen tyytyväinen saavutukseeni.

LÄHTEET

- Ahtola, A. 2016. Psyykkinen hyvinvointi ja oppiminen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Berkun, S. 2006. Projektihallinnan taito. Helsinki: Readme.
- Hallamaa, J. 2017. Yhdessä toimimisen etiikka. Helsinki: Gaudeamus.
- Heiskanen, T.; Syvänen, S.; Rissanen, T. & University, T. 2019. Mihin työelämä on menossa? Tutkimuksen näkökulmia. Tampere: University Press.
- Jaroma, A.; Komonen, K.; Kortelainen, J.; Uosukainen, L.; Saarinen, M. & Mikkelin ammattikorkeakoulu 2007. Uudistuvat oppimisympäristöt – puheenvuoroja ja esimerkkejä Mikkelin ammattikorkeakoulu A: Tutkimuksia ja raportteja.
- Jauhiainen, A. (toim.) 2012. Yhteisöllisesti oppien parempiin tuloksiin. Savonia-ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu.
- Komulainen, M. & Konst, T. 2018. Innovaatiopedagogiikka korkeakouluopetuksessa. Turun ammattikorkeakoulun raportteja.
- Kupias, P. & Peltola, R. 2019. Oppiminen työssä. Helsinki: Gaudeamus.
- Lööw, M. 2002. Onnistunut projekti : projektijohtamisen ja suunnittelun käsikirja. Helsinki: Tietosanoma.
- Mellanen, A. & Mellanen, K. 2020. Hyvät, pahat ja millenniaalit: Miten meitä tulisi johtaa. Jyväskylä: Atena.
- Nevalainen, R.; Salmela, P.; Myllymäki, R.; Benson, Y.; Dalhberg, T.; Haglund, H.; Kalima, V.; Karvinen, M. & Mäntylä, M. 2018. Tietoyhteiskunnan kaksi puolta : menneestä oppien, uutta oivaltaen. Vantaa: Ketterät Kirjat.
- Niittymäki, S. & Seppälä-Kaven, U. 2014. Innovatiivista ammattitaitoa monialaisista oppimisprojekteista, projektipajaohjaajan käsikirja. Turun ammattikorkeakoulun raportteja.
- OAMK.fi 2019 Keinänen, M. & Konst, T.: Oman osaamisen asiantuntijaksi – miten kaikille yhteistä osaamista määritellään, kehitetään ja arvioidaan Turun ammattikorkeakoulussa? Teoksessa H. Alaniska, H. Keurulainen & T-M. Tauriainen (toim.) Osaamisperustaisia käytäntöjä korkeakouluissa. ePooki. viitattu 11.8.2020 <http://www.oamk.fi/epooki/index.php?CID=1757>.
- innopeda.turkuamk.fi Innovaatiopedagogiikan kulmakivet viitattu 3.9.2020 <https://innopeda.turkuamk.fi/language/fi/innovaatiopedagogiikan-kulmakivet/>.
- Ruuska, K. 2007. Pidä projekti hallinnassa : suunnittelu, menetelmät, vuorovaikutus. Helsinki: Talentum.
- Toivola, M.; Peura, P. & Humaloja, M. 2017. Flipped learning : käänteinen oppiminen. Helsinki: Edita.
- Yrjönsuuri, R. & Yrjönsuuri, Y. 2003. Opiskelu, oppiminen, osaaminen. Helsinki: Oppilo.

Haastattelu valmistuneille opiskelijoille

Perustietoja

1. Nimi ikä yms.
2. Mistä koulutusohjelmasta valmistuit ja milloin?
3. Oletteko työelämässä (missä)?
4. Mitä työtehtäviisi kuuluu?

Projektipaja

5. Miten arvioisit AMK-opintoja, antoivatko ne riittävää osaamista ja millaisia valmiuksia ne sinulle antoivat työelämään liittyen?
6. Miten koet Projektipaja-opintojakson suhteessa muihin AMK-opintoihin?
7. Miten mielestäsi suoriuduit projektipajasta?
8. Mitä projektipaja sinulle opetti? Mitä taitoja/tietoja?
9. Vastasiko opintojakso odotuksiasi AMK-opinnoista?
10. Sopiko käytetty oppimismenetelmä sinulle? Miksi/Miksi ei?
11. Minkälaisia valmiuksia kurssi on sinulle tarjonnut?
12. Koitko ymmärtäväsi mitkä olivat projektipajan hyödyt tulevaisuuden projektityöskentelyä varten? Perustele projektiluontoinen työskentely
13. Miten kurssi kehitti vuorovaikutustaitojasi?
14. Miten kurssi vaikutti esiintymistaitoihisi?
15. Miten koit työskentelyn monialaisessa ryhmässä?
16. Opitko toimimaan itseohjautuvasti? Perustele
17. Olivatko projektipajan tavoitteet selkeitä työskentelyn aikana vai vasta myöhemmin?

18. Miksi projektitoiminnan perusteet mielestäsi tärkeä hallita?
19. Millä tavoin opintojaksosta on ollut apua työelämässä?
20. Miten opintojaksosta on ollut hyötyä valmistumisen jälkeen?
21. Mitä muuttaisit projektipajakonseptissa?
22. Yllättikö jokin, mitä oivalsit?
23. Haluatko lisätä jotain mitä ei haastattelun aikana tullut esille?
24. Tsemppit projektipajan ensikertalaisille!